

ASSESSMENT OF THE TESTIMONY OF PARTICIPANTS IN CRIMINAL PROCEEDINGS IN THE COURT OF FIRST INSTANCE

O. Ryzhyi

The article is devoted to the scientific analysis of the assessment of the testimony of a suspect, accused, witness, victim, or expert in the court of the first instance. In order to establish the subjects authorized to carry out these activities in the criminal process, such categories as “assessment of evidence”, “activity of the court in the study of evidence”, and “competitiveness” have been researched and analyzed. Arguments are given that in the process of judicial proceedings in the court of the first instance, the only subject of evaluation of testimony and evidence is the court.

Evaluation of the testimony of a suspect, accused, witness, victim, an expert in a court of the first instance is the mental logical activity of a judge, which consists of the fact that, guided by the law and legal consciousness, the judge, according to his inner conviction, considers the information contained in the testimony separately, as well as in conjunction with other evidence determines their belonging, admissibility, reliability, and sufficiency for making intermediate and final decisions in judicial criminal proceedings. In other words, this is the acceptance by the court of the legal quality of the testimony provided by the parties or collected by the court, as a result of which they acquire or do not acquire legal force.

Key words: criminal proceedings, testimony, evaluation of evidence, trial.

DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2022.67.32>
УДК 343.1

Даріна Олексіївна Рудь
аспірантка
кафедри кримінального права, процесу та криміналістики
Інституту економіки та права

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-7804-5378>
E-mail: rud.darina@gmail.com

Класичний приватний університет
ЩОДО КВАЛІФІКАЦІЙНИХ ВИМОГ ДО ФАХІВЦЯ З ПРАВООХОРОННОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
(НА ПРИКЛАДІ НОВОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ)

Стаття присвячена визначенню професійної підготовки осіб, які виконують правоохоронні функції та розглянуто особливості навчання фахівців зі спеціальності «Правоохоронна діяльність». Виявлено та ідентифіковано проблемні питання концептуальних засад покращення діяльності правоохоронних органів та якості їх підготовки. Досліджений та відзначений

зарубіжний досвід, який спрямований вирішенню таких важливих питань як організація підготовки осіб, захист права і свободи людини та громадянина.

Ключові слова: правоохоронна діяльність, реформування, компетентність, професійна підготовка правоохоронців, результати навчання, міжнародний досвід.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження обумовлюється тим, що динамічний процес реформування і вдосконалення правоохоронної системи, що зумовлений потребами сьогодення, ґрунтується не лише на розробленні та впровадженні концептуальних засад діяльності правоохоронних органів, а й на глибокому вивченні та аналізів досвіду передових зарубіжних країн з питань правового регулювання діяльності правоохоронних органів. Процес реформування супроводжується розробленням нових правових актів та доповненням діючого законодавства, реорганізацією структурних підрозділів у правоохоронних органах шляхом їх розширення або укрупнення [1, с. 90]. Хочемо зазначити, що техногенні та інформаційно-комунікаційні аспекти в змінах суспільства вимагають переосмислення підходу до підготовки фахівців у різних сферах. Питання необхідності навчання протягом всього життя та формування конкурентоспроможного фахівця, здатного до удосконалення, стають ключовими як на державному, так і міжнародному рівнях [2]. Відбуваються зміни в методології, процесі навчання та здобуття вищої освіти, це передбачено насамперед реформою нової Національної поліції України в 2015 р., ця реформа стала комплексним проектом національного масштабу, в якому вперше поєдналися тверда політична воля, нова професійна команда, нове законодавство, повноцінна підтримка міжнародних партнерів і рішуче прагнення населення до реальних змін.

Так, Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266 спеціальність «Правоохоронна діяльність» була перенесена з галузі знань «Право» до «Цивільної безпеки» [3], що призвело до зміни правил працевлаштування та просування в межах правничої професії фахівців, чия освіта не відноситься до юридичної. Поступові зміни чинного законодавства та реформування юридичної освіти [4] створюють нові перспективи для осіб, діяльність яких пов'язана із правозастосуванням, у тому числі у сфері правоохоронної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання кваліфікаційних вимог до фахівців правоохоронної діяльності значно зумовило посилення науково-практичної уваги до вдосконалення процесу підготовки поліцейських до роботи в Україні. Так, Ю. О. Загуменна досліджувала професійну підготовку працівників правоохоронних органів як основу конструктивної взаємодії поліції з громадою [5]. Ю. М. Крамаренко розглянув питання щодо окремих питань підготовки фахівців у сфері правоохоронної діяльності [6]. З. Р. Кісіль розглядав питання професійної підготовки працівників правоохоронних органів в сучасних умовах міжнародного досвіду [7]. Р. Я. Шай розглянув питання зі сторони євроінтеграційних та

глобалізаційних процесів, що дало б змогу створити сучасну систему правоохоронних органів [8]. В. В. Бондаренко розглянув насамперед професійну підготовку працівників патрульної поліції [9]. Публікації В. І. Барко, В. П. Остапович, В. В. Барко розкривають можливість методів і засобів професіографії для розробки сучасної професіограми оперуповноваженого карного розшуку (кримінальної поліції) [10].

Мета дослідження: узагальнення, розгляд та обґрунтування проблем процесу професійної підготовки осіб, які виконують правоохоронні функції.

Викладення основного матеріалу. Сучасний період розвитку нашої держави характеризується змінами у різних сферах життя, зокрема, масштабними перетвореннями, які відбулися в системі Міністерства внутрішніх справ України (далі – МВС України). Метою реформування системи МВС України є виховання «нових» поліцейських, діяльність яких спрямована на посилення захисту прав та свобод українських громадян, викорінення корупції в правоохоронних органах, підвищення авторитету поліцейських та рівня довіри з боку населення, гарантування громадського порядку та безпеки. Саме тому, особлива увага приділяється професійній підготовці поліцейських, як основних суб'єктів реалізації правоохоронної функції в державі [11].

Насамперед реформування правоохоронних органів залежить від удосконалення системи підготовки їх персоналу, яке відбувається в умовах зміни суспільного розвитку, типу культури, духовно-моральних орієнтирів. Відтак ефективне функціонування системи відповідного безперервного професійного навчання працівників правоохоронних органів є нагальною проблемою та важливим фактором зміцнення суспільного правопорядку, становлення демократичної, соціальної, правової держави з соціально-орієнтованою ринковою економікою, конструктивної взаємодії поліції з населенням [5, с. 124].

Сучасна складність завдань полягає перед Національною поліцією України (ст. 2 Закону України «Про національну поліцію» [12]), в протидії злочинності, котра дедалі більш стає поширеною і небезпечною, забезпечення публічної безпеки і порядку, охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави, надання послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги, винятково важкі умови, в яких ведеться ця робота, вимагають постійного зростання професіоналізму кадрів правоохоронних органів, високого рівня наукового забезпечення процесів їх підготовки та практичної діяльності [12].

Сьогодні в умовах модернізації всієї системи державної служби в Україні реформування органів внутрішніх справ, їх інтеграції у систему правоохоронних органів зарубіжних країн закономірно зростає потреба в удосконаленні діяльності правоохоронних органів України, оптимізації професійної підготовки персоналу, особливо керівного складу, здійсненні системних перетворень у правовому регулюванні службової діяльності та соціальному забезпеченні працівників. На сучасному етапі реформування органів внутрішніх справ важливого значення набувають питання

розбудови такої моделі, яка б найбільше відповідала вимогам міжнародних стандартів та національним інтересам [8, с. 220].

Законодавча невизначеність щодо діяльності системи правоохоронних органів України спричиняє негативні наслідки, що тягнуть за собою неузгодженість: це і нечітке формулювання функціональних обов'язків, що призводить до дублювання та неефективного виконання професійних обов'язків; відсутність механізму втілення нормативно-правових гарантій соціальної та правової захищеності правоохоронних органів; заплутана система принципів діяльності та завдань кожного правоохоронного відомства. Зазначене свідчить, що вітчизняна система правоохоронних органів потребує певної реорганізації, яку слід здійснювати не поспіхом (як це завжди робилося), а на підставі науково обґрунтованої державної концепції або програми судово-правової реформи. Розкриваючи цю тему, варто ознайомитися з особливостями правового статусу та структурної побудови поліції Республіки Польщі, Великої Британії, Франції, Федеративної Республіки Німеччини, Грузії та країн СНД [13, с. 73].

Влада України беручи це до уваги для проведення якісної реформи в 2015 р. ними було прийнято рішення використати успішний досвід закордонних партнерів. Саме з цією метою Кабміном було призначено на посаду першого заступника міністра внутрішніх справ України колишнього заступника внутрішніх справ Грузії Еку Згуладзе. Цей досвід для нашої держави був успішним, сталася дійсно реформа був створений новий Закон України «Про Національну поліцію» [12].

Так, ми знаємо, що поліцейські багатьох країн активно у практичній діяльності застосовують синтезовану модель тактики боротьби зі злочинністю та участі громадськості у цій діяльності – Community Policing, яка є новою філософією діяльності поліції. Модель Community Policing передбачає застосування принципу децентралізації структури поліції та перехід її діяльності на про активну, що передбачає співпрацю з населення, тим самим подальше підвищення корпоративного іміджу поліції та рівня довіри населення [14, с. 90].

Узагальнення професійних обов'язків працівників правоохоронних органів зазначені в нормативно-правових актів, в яких визначені їхні повноваження, завдання та функції. Такі акти можна умовно поділити на ті, що містять загальні норми, наприклад Конституція України [15], Кримінальний процесуальний кодекс України [16], Кодекс України про адміністративні правопорушення [17], Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» [18], та спеціальні – ті, що визначають основи організації та діяльності тих чи інших правоохоронних органів, наприклад Закон України «Про Національну поліцію» [12], або особливості певного спеціального виду діяльності, наприклад «Про контррозвідувальну діяльність» [6, с. 281].

Міністерством внутрішніх справ України було розроблено наказ, який на сьогодні є чинним насамперед – це Наказ МВС України «Про затвердження Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України» від 26.01.2016 № 50 [19]. В даному наказі зазначені вимоги які поширюються на поліцейських структурних підрозділів

центрального органу управління, міжрегіональних територіальних органів Національної поліції України, територіальних органів Національної поліції України в областях, м. Києві, закладів, установ, що належать до сфери управління Національної поліції України [19].

Насамперед хочеться відзначити той факт, що сам процес формування особистості професіонала, на переконання науковців, починається задовго до вступу у власне професійну діяльність. З ранніх років професійна діяльність ніби задає напрямок розвитку особистості. Тобто кожна професія впливає на формування інтересів, звичок, манери поведінки, традицій, рис. Цей процес відбувається найуспішніше в осіб, які відповідають вимогам професії, відчувають до неї підвищений інтерес та задоволення від її освоєння і практичної роботи в обраній сфері [20].

Якість підготовки майбутніх працівників поліції безпосередньо залежить від початкової підготовленості та мотиваційної спрямованості осіб, направлених на проходження курсу первинної професійної підготовки поліцейських. Тобто надзвичайно важливим етапом, який передуює здобуттю фахової освіти, є етап професійного самовизначення, оскільки він пов'язаний не лише з вибором майбутньої професії, а й подальшим стилем життя особи [9, с. 288].

Отже, на нашу думку, одним із напрямків реформування правоохоронних органів в Україні, є формування високопрофесійного кадрового корпусу органів внутрішніх справ та забезпечення ефективності діяльності поліцейських, розвиток та систематичне вдосконалення системи професійної підготовки поліцейських, яка спрямована на виховання сучасних поліцейських професіоналів, здатними реалізовувати свій потенціал, виконувати покладені на них службові обов'язки відповідно до чинного законодавства та етичних норм [11, с. 442].

В своїй роботі В. В. Посметний зазначав, що проблеми професіоналізму, як визначальної категорії професійної підготовки та умов, що його забезпечують, мають велике значення для існування і розвитку суспільства [21, с. 179]. Також варто пам'ятати, що саме під час професійної підготовки формується стосунки особи, мотивація трудової та професійної діяльності, рівень домагань, самооцінка та професійні якості особи, які дуже важливі.

Професійну підготовку працівників органів внутрішніх справ визначають як організований безперервний і цілеспрямований процес з оволодіння знаннями, спеціальними уміньми і навичками, необхідними для успішного виконання оперативно-службових завдань (ст. 1.3 [22]).

Ми погоджуємося з думкою Ю. М. Крамаренко, який рівень професійної компетентності особи розглянув з іншого кута, а саме беручи до уваги нормативно-правові акти та зазначив наступне: *«особи, які претендують на посаду співробітника правоохоронного органу, слід зазначити, що вимоги, передбачені відповідними нормативно-правовими актами, не мають суттєвих розбіжностей і зводяться передусім до вимог щодо рівня освіти, фаху (галузі знань), стажу роботи та знань державної мови. Щодо рівня освіти та фаху – такі вимоги у відповідних нормативно-*

правових актах вказуються залежно від посад у самому правоохоронному органі. Так, вища юридична освіта є обов'язковою при призначенні на посаду прокурора, керівників (директорів) Національного антикорупційного бюро та Державного бюро розслідувань, керівників територіальних органів поліції тощо. Щодо прийняття на службу інших осіб до правоохоронних органів – у Законах найчастіше вказується така вимога, як спроможність «за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнем та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки». Регулювання цього питання відноситься до повноважень самих правоохоронних органів» [6, с. 282], не можна не погодитися з його думкою, підтверджуючи необхідність вищої юридичної освіти для працівників правоохоронних органів.

Зазначаємо, що в кожній професії є своя мета, така мета професійної підготовки є і у поліцейських, яка обумовлена потребами сучасної держави та членів її суспільства.

«Мета правоохоронця» обумовлює існування комплексу загальних та окремих завдань професійної підготовки та їх вирішення. Основними завданнями професійної підготовки поліцейських в Україні є : 1) підготовка кваліфікованих фахівців правоохоронної діяльності, здатних на належному рівні забезпечувати охорону громадського порядку, проводити заходи по боротьбі зі злочинністю та захисту законних прав, свобод людини і громадянина, передбачених Конституцією України; 2) вивчення нормативно-правових актів, які регламентують діяльність органів внутрішніх справ та їх практичне застосування при здійсненні оперативно-службової діяльності; 3) набуття працівниками знань і спеціальних навичок, необхідних для успішного виконання оперативно-службових завдань та постійне їх вдосконалення; 4) удосконалення навичок керівного складу органів внутрішніх справ та навчання підлеглих, упровадження в практику оперативно-службової діяльності досягнень науки та техніки, передових форм та методів роботи, основ наукової організації праці; 5) розвиток у працівників органів внутрішніх справ особистих моральних якостей, почуття відповідальності за власні дії, прагнення до постійного вдосконалення свого професійного та загальнокультурного рівня; 6) навчання працівників органів внутрішніх справ прийомам і способам забезпечення відповідальності за власні дії, прагнення постійного вдосконалення свого професійного та загальнокультурного рівня; 7) навчання працівників органів внутрішніх справ прийомам та способам забезпечення професійної та особистої безпеки при виконанні службових обов'язків, у тому числі в екстремальних умовах; 8) зміцнення зв'язків із населенням, забезпечення працівниками органів внутрішніх справ прав людини та громадянина під час виконання ними службових обов'язків (ст. 1.4 Положення [22]).

Так О. М. Музичук в своїй праці виділяє завдання професійної підготовки працівників правоохоронних органів, а саме: навчання вмілому виконанню службових обов'язків; забезпечення повсякденної готовності до виконання оперативно-службових завдань, до дій в умовах складної оперативної обстановки; формування у рядового і начальницького складу

високих моральних якостей, сумлінності, почуття особистої відповідальності за виконання службових обов'язків; удосконалення навичок керівного складу у навчанні й вихованні підлеглих щодо впровадження в практику службової діяльності досягнень науки і техніки, передових форм та методів роботи, основ наукової організації праці й управління; досягнення високого рівня технічної підготовки особового складу [23, с. 126].

Погоджуючись з думкою З. Р. Кісіля про те, що реформа галузевої освіти у вищих навчальних закладах МВС України та функціональних поліцейських систем повинна відбуватися із врахуванням передового зарубіжного досвіду, не зважаючи на відмінність у політичних, правових, культурних традиціях, менталітеті, діяльність поліції в європейських країнах і США вирішують ідентичні проблеми щодо надання поліцейських послуг у забезпеченні публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; сучасним викликам і загрозам, злочинам терористичного й транснаціонального характеру, нерідко об'єднуючи зусилля на міждержавному рівні. В своїй роботі він наголосив на тому, що в провідних європейських країнах реформи поліцейської діяльності, зазвичай, проводилися в контексті реалізації адміністративної реформи державного управління. Тому дослідження, запозичення зарубіжного досвіду, застосування єдиних уніфікованих стандартів поліцейської підготовки є вкрай необхідним для імплементації його у вітчизняний досвід сьогодні [7, с. 17].

Підсумовуючи можна відмітити, що відомча система підготовки працівників правоохоронних органів має своє визначене спрямування, зміст та характерні риси. На сьогодні така підготовка є єдиною системою освіти зі своїми особливостями наповнення системи освіти до вишів. Освіта осіб, які виявили бажання займатися правоохоронною діяльністю має надати їм профільні професійні навички, які будуть забезпечувати безперервність та послідовність освіто-виховного процесу. Немалу роль повинно відігравати ставлення системи професійної підготовки МВС України яка як і не відомча освіта на шляху до суверості та централізації керування, інтеграції інтегрування, взаємозв'язку та скоординованості діяльності всіх вишів, які провадять процес освіти у сфері професійного розвитку особового складу правоохоронних органів, демонструє високий рівень мотивації та добрі професійні показники.

Висновки. Таким чином, в статті на основі узагальнення, розглянута практика кваліфікаційних вимог до осіб фахівців правоохоронної діяльності. Розглянуто як з часів реформування нової поліції України вирости вимоги до працівників правоохоронних органів.

Можна констатувати, що питанню підготовки фахівців з правоохоронної діяльності сьогодні приділяється надзвичайна увага, оскільки реформування системи МВС України проходить дуже стрімко, є великі зміни чинного законодавства як до Кримінального кодексу України, як до Кримінально процесуального так і до інших законодавчих актів, яким підпорядковуються працівники правоохоронних органів.

Щодо професійної підготовки поліцейських хочеться виділити наступні етапи:

1. Проводити і подальший розвиток в професійних якостей, який створюють позитивний імідж України та підвищують рівень довіри до працівників Національної поліції України.

2. Розширювати ще більший досвід з європейськими країнами та Сполученими Штатами Америки. Т.я. на сьогодні ми позиціонуємо себе як Європейською країною наші фахівці правоохоронної діяльності це нам в наш час доводять, та хочеться ще більшого, щоб кожна людина ще більше довіряла поліцейським, як це проходить в європейських країнах.

3. Сприяти розвитку Вищим навчальним закладам МВС України щодо надання освітніх послуг (базових) із підготовки, перепідготовки фахівців.

4. Та сприяти розвитку кадрового питання щодо впровадження світового досвіду підготовки правоохоронних органів, з метою створення високопрофесійного кадрового корпусу, який би ефективно та оперативно вирішував покладені на Національну поліцію України завдання.

Перелік посилань

1. Хамула П. І. Дисертація. Правоохоронні органи в системі органів державної влади. URL: http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Hamula/d_Hamula.pdf.

2. Про встановлення Європейської кваліфікаційної структури для можливості отримати освіту протягом усього життя: рекомендація Європейського Парламенту і Ради 2008/С 111/01 від 23.04.2008. URL:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_988.

3. Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 № 266. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-p>.

4. Концепція розвитку юридичної освіти. Офіційний сайт МОН України. URL:<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/konceptiya-vdoskonalennya-pravnichoyi-yuridichnoyosviti-dlya-fahovoyi-pidgotovki-pravnika>

5. Загуменна Ю. О. Професійна підготовка працівників правоохоронних органів як основа конструктивної взаємодії поліції

References

1. Hamula, P. I. Candidate's thesis. Law enforcement agencies in the system of state authorities. Retrieved from:http://nauka.nlu.edu.ua/download/diss/Hamula/d_Hamula.pdf. (in Ukrainian).

2. On the establishment of the European Qualifications Framework for lifelong learning: Recommendation 2008/C 111/01 as of the European Parliament and of the Council as of 23 April 2008. Retrieved from:http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_988. (in Ukrainian).

3. On approval of the list of branches of knowledge and specialties in which higher education students are trained: Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine as of April 29, 2015. No. 266. Retrieved from:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/ru/266-2015-p> (in Ukrainian).

4. The concept of legal education. Official site of the Ministry of Education and Science of Ukraine. Retrieved from: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/konceptiya-vdoskonalennya-pravnichoyi-yuridichnoy-osvit-idlya-fahovoyi-pidgotovki-pravnika>. (in Ukrainian).

5. Zahumenna, Yu. O. (2017). Professional training of law enforcement officers as a basis for constructive interaction between the

та громади. *Підготовка охоронців правопорядку в Харкові (1917-2017 рр.)*. Харків, 2017. С. 124-126.

6. Крамаренко Ю. М. Окремі питання підготовки фахівців у сфері правоохоронної діяльності. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2020. № 2 С. 280-286.

7. Кісіль З. Р. До питання професійної підготовки працівників правоохоронних органів у сучасних умовах: міжнародний досвід. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2017. № 1 С. 12-24.

8. Шай Р. Я. Перспективи модернізації правоохоронних органів в умовах глобалізації. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки*. 2017. № 861. С. 219-224. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2017_861_32.

9. Бондаренко В. В. Професійна підготовка працівників патрульної поліції: зміст і перспективні напрями: монографія. Київ, 2018. 524 с.

10. Барко В. І., Остапович В. П., Барко В. В. Теоретичні і прикладні засади розробки професіограми оперуповноваженого карного розшуку Національної поліції України. *Наука і правоохорона*. 2018. № 2. С. 280-288.

11. Швець Д. В. Поняття, зміст та функції професійної підготовки поліцейського в Україні. *Форум права: електрон. наук. фахове вид.* 2017. № 5. С. 441-446. URL: <https://forumprava.pp.ua/files/441-446-2017-5-----69-.pdf>.

12. Про Національну поліцію Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 27.03.2022).

13. Федченко О. С. Структура поліцейських органів держав ЄС та правове регулювання їх діяльності. *Актуальні проблеми управління та службово-оперативної діяльності органів внутрішніх справ у*

police and the community. *Training of law enforcement officers in Kharkiv (1917-2017)*. Kharkiv. P. 124-126. (in Ukrainian).

6. Kramarenko, Yu. M. (2020). Some issues with training specialists in the field of law enforcement activities. *Scientific Bulletin of the Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*. No. 2. P. 280-286. (in Ukrainian).

7. Kisil, Z. R. (2017). On the issue of professional training of law enforcement officers in modern conditions: International experience. *Scientific Bulletin*. No. 1. P. 12-24. (in Ukrainian).

8. Shai, R. (2017). Prospects for modernization of law enforcement agencies in the context of globalization. *Bulletin of the National University "Lviv Polytechnic". Series: Legal Sciences*. No. 861. P. 219-224. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vnulpurn_2017_861_32 (in Ukrainian).

9. Bondarenko, V. V. (2018). Professional training of patrol police officers: content and perspective directions. Kyiv, 524 p. (in Ukrainian).

10. Barko, V. I., Ostapovych, V. P., Bar, V. V. (2018). Theoretical and applied principles of development of the professional profile of the operative officer of a criminal investigation of the National Police of Ukraine. *Science and law enforcement*. No. 2. P. 280-288 (in Ukrainian).

11. Shvets, D. V. (2017). The concept, content, and functions of police training in Ukraine. *Law Forum*. No. 5. P. 441-446. Retrieved from: <https://forumprava.pp.ua/files/441-446-2017-5-----69-.pdf> (in Ukrainian).

12. On the National Police: the law of Ukraine as of 02.07.2015 No. 580-VIII. Data base Legislation of Ukraine. Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (in Ukrainian).

13. Fedchenko, O. (2008). The structure of police bodies of the EU and the legal regulation of their activities. *Current problems of management and service and operational activities of internal affairs bodies in the*

- сучасний період розвитку державності України: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Київ, 26.10.2007). Київ, 2008. С. 73.
14. Теоретико-прикладні засади конструктивної взаємодії поліції і населення в соціумі: монографія / за заг. ред. З. Р. Кісіль / ЛьвДУВС. Львів, 2017. 599 с.
15. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 2-го скликання від 28.06.1996. Верховна рада України. Законодавство України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>. (дата звернення: 27.03.2022).
16. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення: 27.03.2022).
17. Кодекс про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>. (дата звернення: 27.03.2022).
18. Про оперативно-розшукову діяльність: закон України від 18.02.1992 № 2135-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>. (дата звернення: 27.03.2022).
19. Положення про організацію службової підготовки працівників Національної поліції України: Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 26.01.2016 № 50. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#top>.
20. Климов Е. А. Психология профессионала: избр. психол. тр. / Моск. психол.-соц. ин-т. Москва, 2003. 456 с.
21. Посметний В. В. Поняття професіоналізму працівників ОВС як визначальної категорії їх професійної підготовки. *Форум права*: електрон. наук. фахове вид. 2007. № 2. С. 179-184. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2007_2_30.pdf.
- modern period of development of the statehood of Ukraine: proceedings of the all-Ukrainian scientific and practical conference.* (Kyiv, October 26). Kyiv. P. 73 (in Ukrainian).
14. Kisil, Z. R. (2017). Theoretical and applied principles of constructive interaction between the police and the population in society. Monograph. Lviv. 599 p. (in Ukrainian).
15. Constitution of Ukraine: Adopted at the fifth session of the Verkhovna Rada of Ukraine of the 2nd convocation as of June 28, 1996. *Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine*. 1996. No. 30. Legislation of Ukraine. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (in Ukrainian).
16. Criminal Procedure Code of Ukraine as of April 13, 2012. No. 4651-VI. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (in Ukrainian).
17. Code of Administrative Offenses as of December 7, 1984. No. 8073-X. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text> (in Ukrainian).
18. On operational and investigative activities: the law of Ukraine as of 18.02.1992 No. 2135-XII Database "Legislation of Ukraine". Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (in Ukrainian).
19. Regulations on the organization of in-service training of employees of the National Police of Ukraine: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine as of January 26, 2016. No. 50. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0260-16#top> (in Ukrainian).
20. Klimov, E. A. (2003). Psychology of a professional. Moscow. 456 p. (in Russian).
21. Posmetnyi, V. V. (2007). The concept of professionalism of police officers as a defining category of their training. *Law Forum*. No. 2. P. 179-184. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2007_2_30.pdf.

- pdf/FP_index.htm_2007_2_30.pdf. (in Ukrainian).
22. Положення професійної підготовки осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ: затв. Наказом Міністерства внутрішніх справ від 13.04.2012 № 318. URL:<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0728-12>.
22. Regulations of professional training of privates and officers of internal affairs bodies: approved. Order of the Ministry of Internal Affairs dated 13.04.2012 No. 318. Retrieved from: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0728-12> (in Ukrainian).
23. Музичук О. М. Сутність професійної підготовки персоналу ОВС. *Форум права: електрон. наук. фахове вид.* 2007. № 1. С. 125-130. URL: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2011_4_118.pdf.
23. Muzychuk, O. M. (2007). The essence of professional training of police personnel. *Law Forum* No. 1. P. 125-130. Retrieved from: http://nbuv.gov.ua/j-pdf/FP_index.htm_2011_4_118.pdf (in Ukrainian).

ON QUALIFICATION REQUIREMENTS FOR A LAW ENFORCEMENT SPECIALIST (ON THE EXAMPLE OF THE NEW POLICE OF UKRAINE)

D. Rud

The article is devoted to the definition of professional training of persons performing law enforcement functions and the features of training specialists in the specialty "Law enforcement" are considered. The problematic issues of the conceptual foundations for improving the activities of law enforcement agencies and the quality of their training have been identified and identified. The foreign experience aimed at solving such important issues as organizing the training of persons and protecting the rights and freedoms of man and citizen has been studied and noted.

The purpose, content and main tasks of professional training are listed. It is shown that improving the quality of professional training of police officers requires the introduction of innovations, the involvement of highly qualified employees and the introduction of the experience of professional training of police officers from foreign countries.

Thus, in the article, on the basis of generalization, the practice of qualification requirements for persons of law enforcement specialists is considered. It is considered how, since the reform of the new police of Ukraine, the requirements for law enforcement officers have increased.

It was stated that the issue of training specialists in law enforcement today is given extraordinary attention since the reform of the system of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine is proceeding very rapidly, there are big changes in the current legislation both to the Criminal Code of Ukraine, both to the Criminal Procedure and other legislative acts to which law enforcement officers are subject. Regarding the professional training of police officers, we have identified the following stages:

1. Conduct further development of professional qualities that create a positive image of Ukraine and increase the level of confidence in the employees of the National Police of Ukraine.

2. Expand even more experience with European countries and the USA. Those. today we position ourselves as a European country, our law enforcement specialists

prove this to us in our time, but we want even more, so that every person trusts the police even more, as is the case in European countries.

3. To promote the development of higher educational institutions of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine on the provision of educational services (basic) for the training, and retraining of specialists.

4. And to promote the development of the personnel issue on the introduction of world experience in the training of law enforcement agencies, in order to create a highly professional personnel corps that effectively and efficiently solved the tasks assigned to the National Police of Ukraine.

Key words: law enforcement, reform, competence, professional training of law enforcement officers, learning outcomes, international experience.

DOI: <https://doi.org/10.33994/kndise.2022.67.33>

УДК 343.98

Катерина Олександрівна Юсупова
адвокат,
аспірантка кафедри криміналістики та судової медицини
Національної академії внутрішніх справ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-8508-3516>

E-mail: yusupova_lawyer@ukr.net

Адвокатське об'єднання «Ю.Р.С.П.»

УЧАСТЬ ЗАХИСНИКА У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОВАДЖЕННІ ЩОДО НЕПОВНОЛІТНІХ: КРИМІНАЛІСТИЧНІ ОСНОВИ ТА КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ

Розглянуто криміналістичні аспекти та кримінальні процесуальні гарантії участі захисника у кримінальному провадженні щодо неповнолітніх. Класифіковані гарантії участі захисника неповнолітніх на три рівні: конституційний, законодавчий, відомчий, а також на основні і додаткові. З метою якісного застосування адвокатами-захисниками криміналістичних засобів і методів, ефективної участі їх у розслідуванні правопорушень, вчинених неповнолітніми, наголошено на необхідності запровадження спеціального навчання ювенальної спеціалізації для відповідної категорії адвокатів-захисників.

Ключові слова: адвокат, захисник, органи ювенальної превенції, кримінальне провадження щодо неповнолітніх, кримінальні процесуальні гарантії

Постановка проблеми. Сучасний етап формування демократичного суспільства в Україні, що обрала курс на євроінтеграцію, супроводжується деякими негативними явищами соціального характеру, одне з яких полягає в поширенні злочинності серед неповнолітніх. Відповідно до офіційних статистичних даних, у період з січня до жовтня 2021 р. в державі 2106 неповнолітнім особам було повідомлено про підозру у вчиненні кримінальних